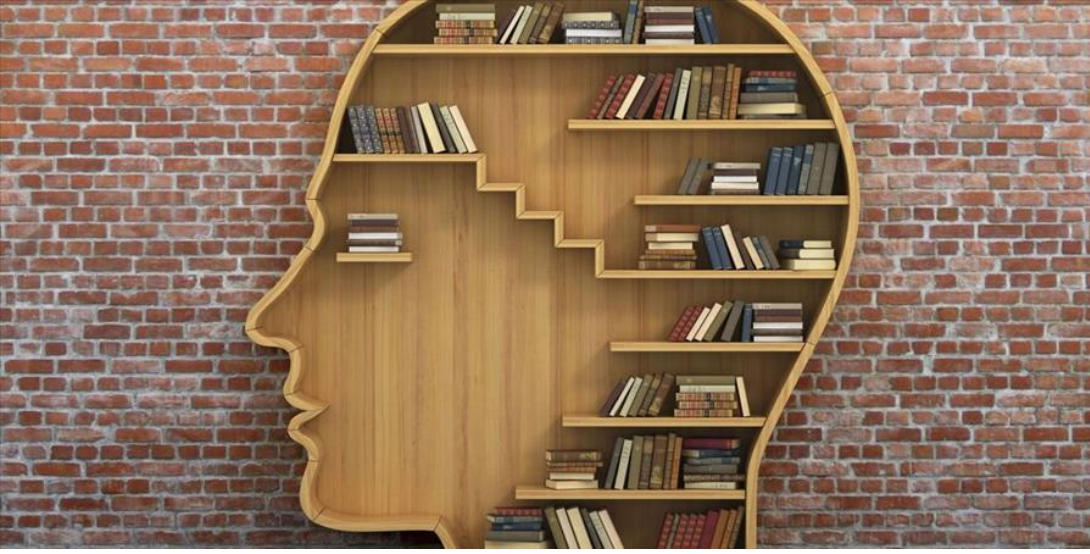

PKK'nın Edebiyat İle İmtihani: "İlle de Roman Olsun (!)"

PKK'nın Edebiyat İle İmtihani: "İlle de Roman Olsun (!)"

Zafer YILMAZ

PKK terör örgütünün edebiyat ile ama daha çok roman ile meşguliyetinin sonuçları bir yana, çabasının bizzat kendisi dahi trajikomik bir roman olamaz. Terör örgütlerinin propaganda amaçlı edebiyat tutkusunu şiir (ve edebiyata dâhil olmasa da şiirle ilişkili olabilen şarkı), öykü, anı fakat bilhassa roman (belki kurgu sinema) ile imtihanları malumdur, ki bu yönüyle tarihsel ve trajiktir. Lakin bu imtihanların her defasında ucuz propaganda ürünleri ile neticelenmiş olması da bir o kadar biteviye komik ve dahası maskaralıktır.

Okuyucunun belirli radikal eylemlere -sosyal, dini ya da politik- katılmasını ve nihayetinde terör örgütlerince devşirilmesini sağlama arzusu tüm terörist propagandaların özüdür ve sanatla her zaman uyumuna da propagandist amaç, asıl değeri estetik olan romanlarda sıklıkla kendine yer bulmuştur. Örneğin Charles Dickens'in Nicholas Nickleby'si (1839) okullardaki kötülüklere; Oliver Twist'i (1838) yoksul evlerinin dehşetine, Kasvetli Ev'i (1853) ise şansöyelik hukukunun suiistimallerine dikkat çekmiştir. Fakat Dickens'in dehası ve belki romanlarındaki propaganda başarısı canlı anlatımıyla güncel meseleleri aşma yeteneğinde yatar. Charles Dickens'in 19. yüzyıla dair ifşaatları, özellikle dramalarının, karakterlerinin ve retoriklerinin gücü sayesinde zamandan münezzehtir ve tınıyla insani bir geçerlilik kazanır. Fakat Dickens gibi birkaç istisna dışında ama özellikle terör örgütlerinin propaganda romanlarında kurgular gerçekten sıkıcı ve gerçek dışıdır. Çünkü propaganda romanı insanı bir bütün olarak görmez, ona siyasal, etnik veya dini açıdan ve sadece görüntüsü olarak odaklanır. Oysa romanın en temel özelliği okuyucuyu insanın dokusuna dokunmuş yanlışların ve adaletsizliklerin farkına vardırmasıdır (Burgess, t.y.).

Bununla birlikte terör örgütlerinin edebi gayretleri, ortaya çıkan içerikleri ile birlikte, terörizm araştırmaları açısından analiz edilmeyi hak ediyor. Örneğin PKK'nın "romancılığı" biçim ve metin boyutları kadar süreç olarak da terör örgütünün kültürel alt yapısına, Bourdieu'cu anlamda habitusuna ve anlam evrenine dair sanıldığından çok daha fazla şey söylüyor. Bu çalışmada PKK'nın şiircilik, hikâyecilik gibi diğer edebi garabetleri dışta tutulacak; romancılık serüvenine dair serbest bir inceleme yapılarak terörist örgütün kültürel repertuarı ve roman türüyle olası ilişkisi "roman teorisi" açısından yorumlanacaktır.

"Apo Klanı"ndan Roman (!)

Teröristbaşı Abdulah Öcalan, M. Sait Üçlü'nün ifadesiyle 2004 yılında cezasını çektiği İmralı'dan "Apo Klanı" adıyla bir roman yazılması talimatı verir (ANF, 2018). Aynı terörist, Üçlü, başka bir beyanında talimatın 2001 yılında geldiğini anlatır (Balcı, 2020). Klan antropolojide "ortak bir atadan geldiklerine inanan, soya dayalı insanların oluşturduğu aile ya da akrabalık biçimi" anlamına gelir. Öcalan narsisizminin kendini merkeze koyduğu ve bizzat namına bir soy bağı icat etme gayreti şaşırtıcı değildir. Önenli Güven'in tespitiyle Öcalan zaten PKK içinde dini yapılandırmalarla özdeşleşen bir kült liderlik de inşa etmiştir (Önenli Güven, 2022).

PKK, Öcalan'ın talimatını yıllar sonra, 2014 yılında gündemine alır. Sait Üçlü ve İrfan Güler'in aralarında olduğu yedi kişi, yedi kısımlık PKK Romanı "Güneş Ülkesinde Diriliş" in çalışmalarına yıl başlar. Üçlü'nün yazdığı ilk kısım üç ciltlik halde "Amara" adıyla 2018 yılında çıkar. İkinci kısım Bawer Botan *(asıl adı Ehmed Tahir; 5 Kasım 2021'de Suriye'deki bir hastanede öldü)* inzası ve "Umut Işığı" adıyla tek cilt, üç ciltlik üçüncü kısım ise İrfan Güler inzası ve "Özgürlüğe Doğuş" adlarıyla ve 2022'de yayınlanır. Henüz üçüncü kısımda esas konuya girilir, teröristbaşının doğuşu ve PKK terör örgütünün ortaya çıkışı anlatılır.

Plana göre Mehmet Fahri Çiftkuş'un (7 Mart 1997'de İskenderun Özel Tıp Cezaevi'nden firar etti) yazdığı dördüncü kısım terör örgütünün 12 Eylül dönemini, M. Sait Üçlü'nün yazdığı beşinci kısım Öcalan'ın Suriye faaliyetlerini, altıncı kısım Öcalan'ın yakalanması ve sonrasını, yedinci ve son kısım ise PKK'lı teröristlerin eğitim mekân ve süreçlerini ele alacaktır (Balcı, 2020). Bu arada Güler 14 Mart 2021'de, Üçlü de 21 Mart 2021'de, Ehmed Tahir gibi Suriye'de ölürlür. Hastalıktan öldükleri açıklanır ve PKK tarafından sözde şehit sayılırlar.

Terör örgütünün "mevcut kalıpların dışında yeni bir roman türü denemesi, Demokratik Toplumcu Edebiyat'ın ilk örneği" (ANF, 2018) tanımıyla sunduğu PKK Romanı'nın devam edip etmeyeceği veya ne biçimde süreceği bu aşamada belirsizdir. PKK'nın "demokratik toplumcu edebiyat" gibi hiçbir tarihsel ve kuramsal temele dayanmayan ve birbiri ardına anlamsızca sıralanmış sıfatlardan oluşan tamlamalar icat etmesiyle ünlüdür ki bunun saçmalıklı zirvesinin "Demokratik, Ekolojik, Cinsiyet Özgürlükçü Paradigma" olması muhtemeldir (Bayhan, 2011). Öte yandan "yeni bir roman türü" denen şey aslında kurgusuz bir metindir yahut apaçık roman değildir. Sait Üçlü, PKK Romanı için "bir roman kurgusu oluşturmadıklarını, gerçekliği romanın özelliklerini kullanarak anlattıklarını" itiraf eder (Balcı, 2020).

Elebaşı Duran Kalkan: "PKK'nın Romanı Yok!"

Roman olmayan PKK Romanı'nın şimdiye dek çıkmış ciltlerinin içeriği veya bunların edebi analizi bu yazı için hiç önemli değil. Terör örgütünün Avrupa'da yayınlanan sözde kültür-sanat eki Politikart'ta gereken analiz topluca yapılmış: "Evrensel literatüre girebilecek kadar, bütün bu sosyo-ekonomik siyasal toplumsal dönemi, devrimci çıkışları, oluşları ifade edebilecek bir ya da birkaç roman kahramanımızın henüz olmaması, yaratılamamış olması talihsiz bir durumdur" (San, 2023, s. 15). Bundan öte, PKK'nın en üst düzeyinden, terör örgütünün elebaşlarından Duran Kalkan "henüz Kürt romanı yazılmamıştır, hazırlanmadık, bunlar yoktur" diyerek son noktayı koyuyor (Kalkan, 2023). Terör örgütüne göre, kendi ifadeleriyle "Güneş Ülkesinde Diriliş" serisi roman filan değildir. PKK'nın romanı henüz yoktur, yazılmamıştır ve dahi bırakın romanı, bir roman kahramanı dahi yaratılamamıştır.

PKK elebaşı Kalkan, Serxwebun'daki yazısında (*eya örgüt içi konuşmasının transkriptinde*) roman yazma işini, yine "Güneş Ülkesindeki Diriliş" serisinde olduğu gibi, terör örgütünün kendi elemanlarına ve dağıdaki teröristlerine yüklüyor: "İstanbul'da denize bakıp yaşamı seyreden aydınlara ortaya çıkartamaz. Onlardan beklemeyeceğiz. Öyle sanat faaliyeti yürütecek edebiyatçılar parti

İçinden çıkmalıdır. PKK'yı, PKK'nın dışında kimse doğru ve yeterli düzeyde ifade etmez'. Terörist elebaşının "İlle de roman olsun!" ısrarı, son derece etkili olacağını varsaydığı "sinema, film, dizi, tiyatro" (!), yani görsel propagandaya kaynak olması içindir: "Tiyatro yapılacaksa tiyatro için, film oynanacaksa film için, dizi oynanacaksa dizi için, senaryo yok. Senaryo ise edebiyat çalışması demektir. Roman düzeyinde bir çözüm ortaya çıkartılamayınca film de geliştirilmiyor". Elebaşı Kalkan, İstanbullu entelijansiyanın yazamayacağı ama terör örgütü kadrolarının zaten beceremediği işlevsel romancılığı, bir kez daha ve kendi tabiriyle "zihniyet sorunu olan, parçalı, zayıf ve saptıncılardan etkilenen" elemanlarından bekliyor (Kalkan, 2023).

Terörist Duran Kalkan'ın metninin bizzat kendisi PKK'nın "zihniyet sorunu"nu açık ediyor. Elebaşının yazısı (yahut konuşması) baştan sona "parçalı", tutarsız, çelişkili bir zihnin ürünü. Edebiyat ve roman üzerine kavramlar karmakarışık, temelsiz, başı, ortası ve hele sonu hiçbir bağla ilişkililenmeyen, meramını anlatabilmekten son derece uzak ve anlamsız kalıpların sürekli tekrarı içeren bir anlatı. Terör örgütü yöneticisinden düzgün ve kendi içinde tutarlı bir metin mi bekleyeceğiz? Teröristbaşı Öcalan'ın metinleri veya PKK'nın meşhur "marka" ürünü ve grotesk edebiyatın acıklı örnekleri niteliğindeki ölen terörist hikayeleri, en az Kalkan'ın metni kadar pastiş parodi, fragmante, standardize ve sentetik değil midir? Burada mesele PKK terör örgütü anlam dünyasının, "sürekli hatırlamaya ve hatırlatmaya dayalı, bütünlük ve bağlansallıktan yoksun, kronolojik değil ama sona eklemeli" özelliklerini taşıyan, W. J. Ong'un kavramı "sözlü kültürün" (Ong, 1982, ss. 37-40) birincil biçimine yahut modernizmi öncesine ait ilkel haline karşılık geldiğini tespit etmektir.

Hayali Cemaat ve Roman Hayali

Hayali Cemaatler'in yazarı Benedict Anderson romanı işlevsel boyutuyla, ulus inşası açısından ele alır. Romanın en önemli kültürel rolü gerçek hayatta etkileşime giremeyen bireyleri ve toplulukları tek bir hayali mekân ve zaman içinde birleştirme gücüne sahip olmasıdır. Anderson'a göre roman, gazeteyle birlikte, duyguları harekete geçirebilen soyut bir fikir olan modern bir ulus-devletin üyeleri olarak birbirinden uzak bireyleri birleştirmede biçimlendirici bir rol oynamıştır. Benedict Anderson romanın etkisini, okuyucuda farklı toplumsal gruplar, olaylar ve mekân türleri arasında bir eşzamanlılık hissi yaratmasında, ancak yine de kurguda, gerçekte olduğu gibi, tek bir ulusa ait olarak birleştirilen anlatı şiirselliğinde bulur (Anderson, 2006, ss. 24-26).

Elebaşı Kalkan'ın, PKK Kürtleri temsil ediyormuş gibi, "Kürt romanı yazılmamıştır, bu işi PKK yapar" iddiası, terör örgütünün ancak ve ancak nemli bir hayali olabilir. Her şeyden önce PKK'nın böylesi bir tensil gücü yoktur; ulusal kurtuluş örgütlenmesi değil, uluslararası bir terör örgütüdür. Diğer bir mesele, ilkel düzeydeki sözlü kültürün yön verdiği PKK ve onun kaçınılmaz biçimde başarısız olan ve olacak romancı adayları tarihin üzerinden atlayamazlar. Sosyal, ekonomik, kültürel ve tarihsel olarak modernizmin arifesine ulaşamamış, ziyadesiyle heterojen, ayrık ve günlük toplulukları birleştirebilecek bir romanın yazılabilmesi olanaklı değildir. Dahası terör örgütünün temel bulma uğraşı içinde olduğu feodal aşiretleri, kır ve kent yoksullarını ve kaçak militanlarını coğrafi, kültürel, sınıfsal yahut herhangi bir biçimde ve olabilecek en hayali kurguda, değil birleştirebilme, okuyucunun zihninde yan yana tahayyül ettirebilme kudreti dahi olamayacaktır. Objektif konuları bir yana bırakıp salt kültürel pencereden yani üstyapıdan bakmaya çalışsak bile herhangi bir roman, sayılan grupların dilelerini, gündelik yaşamlarını, geçmiş ve gelecek tasavvurlarını eşzamanlı kurguya sokamayacaktır. PKK'nın boyundan büyük bir işte ısrar edip Kürt romanı yazmaya yönelik her uğraşı en fazla bayağı yahut pastiş parodi şeylerle sonuçlanabilir; bu da roman değildir zaten.

Özgür Birey ve Öcalan'ın Kulu

İlk roman kuramcısı György Lukács "Roman, Tanrı tarafından terk edilmiş bir dünyanın destanıdır" der (Lukács, 1974, s. 88). Tanrı burada modernizm öncesi yaşamın bütün meselelerini çözen, iç ve dış bütünlüğü sağlayan inançları ve Ong'un "sözlü kültürünün" bütünlüğünü ifade eder. Destanlar, mitik anlatılar ve elbette inanışların emir ve yasakları insanın gündelik hayatına dair her türlü sorusuna yanıt üretebilmektedir. Sanat, eğlence, ticaret, aile, miras, cinsel yaşam dahi düzenlenmiş, özneye pek bir dert bırakılmamıştır. Selamete varmak isteyen insana düşen kurallara uymak, bu uymaları ritüelleştirmek, her yönüyle düzenlenmiş merasimleri sürekli tekrarlamaktır. Feodal bağların çözülmesi, kapitalizmin sadece bir ekonomi-politik olarak değil üstyapı olarak da hâkim olması veya kısaca Tanrı'nın terk edilişi, bireyi bir başına bırakmış lakin o eski destanların güvenli evrenine özlemi ortadan kaldırmamıştır.

Roman işte "yaşamın kapsamlı bütünlüğünün artık doğrudan verilmediği [...]" ama yine de bütünlük açısından düşünen bir çağın destanıdır" (Lukács, 1974, s. 56). Destanların yalnız bıraktığı öznenin roman yazarak destanların kapsayıcılığına ulaşma yönünde beyhude cabasıdır, edebi bir tür olarak romanı doğuran. Pre-modern dönemin sunduğu bütünlüğün ve değerler birliğinin modernizmdeki telafi gayreti ve bu gayretin izdüşümü, edebi türler ailesine geç katılan romandır. Dikkat edilmesi gereken nokta şudur: destanın bütünlüğüne ulaşmak isteyen birey yalnızdır ve "Tanrı'nın işlerini" bundan böyle kendi yapmak zorundadır. Destandaki kahramanlarının ve onların düşmanlarının kaderlerini bizzat çizmeli; sahnenin tamamını ve o sahnede yaşanacak olayları, üstelik bir de "kssadan hisse"yi kendisi kurgulamalıdır.

Oysa kendisinden roman yazması beklenen PKK elemanının Tanrısı yerindedir, onu hiç terk etmemiştir. Üstelik "Apo Klanı" üzerinden bir de soy bağı ile bağlanmıştır. Terör örgütünün varlığı ve sürekliliği için kültleştirilmiş niteliyle Abdullah Öcalan, elemanın inancına ilişkin ihtiyaçlarını dahi karşılamaktadır. Hala o "destan"ın içerisinde, sözde "sömürgeci, işgalci, soykırımcı TC"ye karşı mücadeleye etmektedir. PKK'lı terörist dünyevi - gündelik işesinin temin edilmesi bir yana etkisiz hale getirildiğinde "yiğit, kahraman, fedai" gibi sıfatlarla telif edileceğinden, geriye sözde şan bırakacağından "öbür taraf"ını da sağlam almıştır. Roman özgür bireyin işidir, terörist Öcalan kültürün kuludur.

PKK'nın Sattığı Şey Olarak Sözlü Kültür

M. M. Bakhtin romanı teolojik sözlü kültüre bir alternatif olarak konumlandırmakla birlikte Lukács'tan farklı olarak türü, sözlü folklor geleneğine dek uzatır, kendisine roman diyen her şeyi roman kabul eder (Bakhtin, 1981, s. 33). PKK'nın roman serisi Bakhtin için de roman sayılabilecek, terör örgütünün propaganda saikiyle kullandığı haliyle, sözlü geleneğin mesele dengeleriyle ve kılamlarıyla yan yana durabileceklerdir. Fakat Bakhtin'de roman aynı zamanda, açık uçlu ama şimdiki zamanla temas halinde olan, asi ama dönüştürücü bir türdür (Bakhtin, 1981, s. 245). Roman bir kez ortaya çıktığında sözlü kültür hiyerarşisini alt üst eder ve kendisine tabi kılar, dahası eski türleri karikatürleştirerek kapsar ki nihayetinde de yok eder. Mesele dengeler yahut PKK'nın "anısını yaşatmak istediği" teröristleri, yazılacak romanın, yerini yurdunu arayan, sorunlu ama bir o kadar parodi karakterleri olabilirler. Daha fazlası değil.

Romana Bakhtin'ci geniş açılı bakış dahi PKK'nın ontolojisine karşıdır. Terör örgütü PKK sözlü kültürle vardır ve sözlü kültürün edebi türlerine dayanarak propaganda geliştirmektedir. Teröristbaşı Öcalan ve PKK'nın diğer elebaşlarının konuşma ve yazıları; terör örgütünün şiirleri, şarkıları, hikâyeleri modernizm öncesidir; hadi açık konuşalım, düpedüz feodaldır. Üretimin sözlü olması bir yana PKK'nın olası tüketicilerinin, örneğin dağda terörist olarak istihdam etmek istediği kildenin anlam dünyası da sözlü kültürün sınırları içindedir. PKK eleman devşirebilmek için sözlü kültürü işe koymak zorundadır, hedef kitlesinin zihninde roman diye bir tür mevcut değildir. Potansiyel olarak dağa çıkarılabileceğini düşündüğü kişiler roman okuyacak, romanla ikna olacak kişiler değildirler; onlara şiir, hikâye veya şarkı gibi daha kısa, fragmante ve elbette az zamanda, en hızlı "gaza getirecek" şeyler lazımdır.

Bunlara ilave olarak PKK'nın destek için Avrupa ve Amerika kamuoyuna sattığı şey de bol mağduriyet soslu, ezik ve arabesk sözlü kültürdür. PKK yayımlarında Oryantalist edebiyattan şikâyet edilir, "Batı'nın Doğu'ya üstünlük arzusu ve hayali aşagılama, hor görme, öteleme ve insandıışlaştırmaya dayandığı" söylenir (Şahin, 2022). Buna rağmen PKK'nın Mayıs 2023'te düzenlediği 2. Paris Kültür Festivali'nde "salon kili ve desenlerle süslenirken dengeli geleneğinden çok sayda" çalgıcı sahneye çıkarılır (Akkaya, 2023). Diğer örnek, terör örgütünün en uzun süreli Avrupa kültür etkinliği Mıhrıca Govenden'in 34.ncüsünde şiir, öykü gibi türler yine hiç yoktur ama satabileceği folklor ekipleri vardır (Ekinci, 2023). Çünkü PKK'nın Batı kamuoyundaki algi müşterisi ancak Oryantalist tüketicilerdir.

Verilen Fransa ve Almanya örneklerinden hareketle terör örgütünün buralardaki varlığı, o ülkelerin Oryantalist müşterilerine otantik ama acınası şeyler sunmasına bağlıdır. Paradoksal biçimde PKK'nın dış piyasaya arz ettiği o acılı ve acıklı kültür temsilleri Batı kamuoyu tarafından belki yazklanabilmek; fakat gerçekte daha çok aşagılanabilmek, hor görülebilmek, ötelenebilmek ama kesin olarak "öteki" olabilmek ve zinhar "ötede" kalabilmek içindir. PKK bu nedenle Batı'ya roman satamaz; terör örgütünden beklenen Doğu desenli kılamlardan dekorlar, pre-modernin aslı bozulmamış kostümlü folklor oyunları ve dengelerin dokunaklı tonlarda "kılamlı" veya "stran" çırpıp durmasıdır.

Erdem, Hakikat ve Roman

Michael McKeon'ın Roman Teorisi'ne en büyük katkısı erdem, hakikat ve roman ilişkisine dair önermeleri olsa gerektir. Modern dönemle birlikte değerler ve epistemolojiler istikrarsızlaşmış, önceki paradigmanın çöküşüne verilen tepkilerden biri roman olmuştur. Erdem artık soylulukla eşanlamlı olmadığından anlaşıldığı, erdem artık statü ve onurla değil, çalışma ve eylemlilikle elde edildiği bu radikal toplumsal değişim döneminde benzer şekilde bireyin anlam dünyasının tamamı istikrarsız hale gelmiştir. Roman, canlı ve ampirik ayrıntılarda olduğu kadar eksantrik karakterlerinin eylemlerinde de McKeon'un unutulmaz ifadesiyle, hakikat ve erdem sorularının peşindedir. Dahası, romanın olay örgüsü, toplumsal kimliğin bu tanımlayıcı yönlerinin istikrarsızlığını da gözler önüne sermektedir. McKeon'daki tarihsel materyalist düstür, modern bireyin epistemoloji ve etiği istikrara kavuşturmaya yönelik bu kaygısının romandaki toplumsal çelişkilere hayali çözümler sunma gücüne karşılık geldiğini öne sürer (McKeon, 2002, ss. 212-270).

McKeon tarafından tanımlanan "modernizmin erdem ve hakikati hizalama çabası", romanın hem en kısa ve öz hem de en açıklayıcı ifadesidir. PKK terör örgütü, İbn Haldun'un modernizm öncesi kavramıyla "asabiyyet" in veya somut durumda ve aynı anlama gelmek üzere çeşitli Kürt aşiretlerinin (örneğin Şanlıurfa'daki Bucak ve Kırvar aşiretleri) aralarındaki çelişkilerden yararlanarak kurulmuş, ilerlemiş ve rekabet halindeki bu asabiyyetler, PKK'nın evrinde belirleyici rol oynamıştır (Orhan, 2018, s. 276). Asabiyyetlerden bu denli beslenen PKK'nın romancılık hayali de olsa pre-modern değerlere dayanan, erdem feodal soylulukla açıklanabildiği, hakikatin aşiretler arası çatışmalardan veya en iyisinden melez bir epistemolojiden anlaşılabildiği bir beyhudeleşik olabilir.

Somut bir örnekten gidelim. PKK'nın Avrupa yayını Yeni Özgür Politika, 9 Haziran 2023 tarihli sayısında bir teröristin "İç hesaplaşmasını" yayınladı. Terörist, ailesine yabancılaşmasını şöyle anlatıyor:

“Hiç bir zaman benim olmak istediğim gibi ve olduğum gibi kabul etmeyecekler. Ne yapmak gerekir anlatmak yetmiyor; politik duruşum da değiştirmiyor bir şeyleri. Bir gün bir arkadaşına ailemi örgütlediğim zaman, herkesi örgütleyebileceğimi söyledim. O arkadaşımın söyledikleri hala kulaklarımda çınlıyor şöyle demişti. ‘Ancak sen şehit düşersen ailen örgütlenir...’. Gerçekten şehit düşersem örgütlenir mi ailem? Sahiplenirler mi cansız bedeni mi ve ideoloji mi? Bilmiyorum...” (Sert, 2023).

Hebun Sert (muhtemelen kod adı) isimli teröristin hakikati ailesiyle olan istikrarsızlığıyla ve PKK’da bulacağını varsaydığı “halkın intikamını alma” sözde erdemiyle sınırlıdır. Teröristin hakikat evreni de, “erdemli çözümü” de PKK terör örgütünün konumlandığı asabiyyetin içinde tıkanıp kalmıştır, “intikam” ancak ve ancak feodal anlam dünyasının değeridir ve bugün açık biçimde erdensizliktir.

Asabiyyet niteliği kenarda dursun; PKK bebeklerimiz dahil binlerce yurttaşımızı katleden canı bir terör örgütüdür. Öte yandan PKK’nın tüm elebaşları da Batı’nın desteğine muhtaç, ezik ve onursuz teröristler topluluğudur. Bu hakikatleri hizalayabilecek hiçbir erdem yoktur. O nedenledir ki PKK hiçbir zaman roman yazamayacaktır. Hebun Sert’in romanı mı olur?

KAYNAKÇA

Akkaya, S. (2023, Mayıs 11). Paris’te festival coşkusu. *Yeni Özgür Politika*.

Anderson, B. (2006). *Imagined communities*. Verso.

ANF. (2018, Eylül 8). Güneş Ülkesinde Diriliş’in ilk kitabı: Amara. *ANF News*.

Bakhtin, M. M. (1981). *The dialogic imagination: four essays* (M. Holquist, Ed.; C. Emerson ve M. Holquist, Çev.). University of Texas Press.

Bacı, B. (2020, Aralık 2). 100 yıllık Kürt mücadelesini anlatan roman. *ANF News*.

Bayhan, Z. (2011). *Demokratik, Ekolojik, Cinsiyet Özgürlükçü Paradigma*. Belge Yayınları.

Burgess, A. (t.y.). *Novel | Definition, Elements, Examples, Types, & Facts*. Encyclopedia Britannica. Erişim tarihi: 11.06. 2023, <https://www.britannica.com/art/novel>

Ekinci, M. Z. (2023, Mayıs 30). Hannover Kürdî renklere büründü. *Yeni Özgür Politika*.

Kalkan, D. (2023, Ocak 10). Kürt Romanı Yazılmadan Kürt Edebiyatı Geliştirilemez. *Serxwebun*.

Lukács, G. (1974). *The Theory of the Novel*. MIT Press.

McKeon, M. (2002). *The Origins of the English Novel, 1600-1740*. Johns Hopkins University Press.

Önenli Güven, M. (2022). PKK Terör Örgütünde Öcalan Kült Liderliği. *Terörizm ve Radikalleşme Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 254-277.

Ong, W. J. (1982). *Orality and literacy : the technologizing of the word*. Methuen.

Orhan, M. (2018). Political violence, asabiyya and identity. *Identities: Global Studies in Culture and Power*, 25(3), 266-283.

Şahin, B. (2022, Kasım 7). Oryantalist Edebiyat: Aslında o benim değil. *Politikart*.

Sarı, Y. (2023, Mayıs 6). Edebiyatın rolü ve önemi için kısa bir değerlendirme. *Politikart*, 14-15.

Sert, H. (2023, Haziran 9). Hakikatin izinde bir yolcu. *Yeni Özgür Politika*.

Zafer Yılmaz